

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Volkskrant
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 1002
1000 BA AMSTERDAM

Per e-mail verzonden
[REDACTED]

Datum 29 april 2022
Betreft Besluit Wob-verzoek inz. de Vaandeldrager

Geachte [REDACTED],

In uw brief van 5 januari 2022, ontvangen op 6 januari 2022, heeft u bij mijn ministerie met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht over het schilderij *De Vaandeldrager* van Rembrandt van Rijn. U vraagt meer specifiek om alle interne en externe documenten als nota's, agenda's en notulen, en alle interne en externe correspondentie zoals e-mails, appberichten en sms'jes die betrekking hebben op *De Vaandeldrager* in brede zin, voor het tijdvak 2016 tot en met heden.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 12 januari 2022, kenmerknummer [REDACTED]. Bij brief van 26 januari 2022, kenmerknummer [REDACTED], is de beslistermijn met 4 weken verdaagd tot 3 maart 2022.

Op 1 maart 2022 is er telefonisch contact geweest met u over de afhandeling van uw verzoek. Daarbij heb ik aangegeven niet te kunnen voldoen aan de termijn van 3 maart 2022, in verband met de grote omvang van het aantal documenten. Er is in overleg met u toegezegd dat ik uiterlijk eind april een besluit zou nemen op uw Wob-verzoek.

1. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

2. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 496 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Wetgeving en Juridische Zaken

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contact

Dienstpostbus Woo
[REDACTED]@minocw.nl

Onze referentie

Uw brief van
05 januari 2022

Bijlagen

2
Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

2.1. Informatie die buiten de reikwijdte van het verzoek valt

Onze referentie

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek doen om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid neergelegd in documenten. Delen van informatie opgenomen in de documenten met nummers A1, A2, A5, 27, 36a, 38a, 72a, 72b en 263a hebben geen betrekking op de door u genoemde bestuurlijke aangelegenheid. Het betreft appgesprekken over meerdere, verschillende onderwerpen, verslagen van gesprekken met meerdere, verschillende agendapunten of bijlagen bij e-mails die niet zien op *De Vaandeldrager*. Om deze reden maak ik deze informatie niet openbaar. Waar het bijlagen bij e-mails betreft die geheel buiten de reikwijdte van het verzoek vallen, zijn deze voor het overzicht toch opgenomen in de inventarislijst.

De buiten de reikwijdte vallende tekst is in de documenten weggelakt zonder vermelding van een weigeringsgrond. Anders gezegd: waar geen weigeringsgrond is vermeldt, betreft het dus buiten de reikwijdte vallende informatie die op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wob is weggelakt.

2.2. Reeds openbare documenten

De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. De bijlagen bij documenten of e-mails met nummers 12a, 43a, 43b, 54a, 71a, 85c, 85d, 85e, 99a, 105a, 115c, 115e, 117a, 121a, 145a, 145b, 145c, 154a, 161a, 174a, 200a, 204a, 217a, 226a, 226b, 288a en 288b zijn reeds openbaar en voor een ieder beschikbaar en worden om deze reden in het verdere besluit buiten beschouwing gelaten. Voor de volledigheid staan deze documenten met de betreffende vindplaats wel vermeld op de inventarislijst in bijlage 2. Ook staat de vindplaats vermeld van een aantal reeds openbare definitieve versies van geweigerde concepten.

2.3. Eerdere Wob-verzoeken inz. De Vaandeldrager

U bent erover geïnformeerd per e-mail van 11 maart 2022 dat ik reeds op twee Wob-verzoeken inzake de Vaandeldrager heb besloten, tijdens de behandeltermijn van uw Wob-verzoek. De documenten die onder deze twee eerdere Wob-besluiten openbaar zijn gemaakt, dan wel (gedeeltelijk) zijn geweigerd, vallen ook onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek. Voor uw Wob-verzoek zoeken wij daarom aansluiting bij de beoordeling van de betreffende documenten in de eerdere twee Wob-besluiten.

Deze eerder geïnventariseerde documenten zijn buiten beschouwing gelaten in de inventarislijst voor uw Wob-verzoek. Deze documenten zijn in (gedeeltelijk) openbare vorm te vinden via www.rijksoverheid.nl, inclusief de bijbehorende inventarislijsten.¹ Zij maken op de eerder geïnventariseerde wijze deel uit van dit Wob-besluit.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2022/02/25/besluit-wob-verzoek-schilderij-de-vaandeldager-over-adviezen-aankoop> en <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2022/02/25/besluit-op-wob-verzoek-over-schilderij-de-vaandeldager>

3. Zienswijzen

U bent erover geïnformeerd per e-mail van 11 april 2022 dat er derde-belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijzen te geven.

De zienswijzen van het Rijksmuseum Amsterdam, de verkopende partij en de Franse Staat heb ik meegenomen in mijn belangenafweging. Zie het onderdeel "Overwegingen" onder 5. Van dit besluit.

Door de derde-belanghebbenden zijn voor het overige geen bedenkingen ingediend.

4. Besluit

Ik heb besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 2a, 8b, 8c, 8d, 16a, 19a, 22a, 61a, 120a, 130, 132a, 133a, 213a, 232a, 244a, 253a, 257b, 257c, 259a, 261a en 278a in het geheel openbaar te maken.

Tevens heb ik besloten de documenten met nummers A3, A4, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8a, 9, 9a, 10, 10a, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 20a, 21, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 40, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 64f, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 86, 86a, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 117b, 117c, 118, 119, 120, 121, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 142, 143, 144, 145, 149, 150, 153, 154, 156, 158, 159, 160, 161, 163, 168, 169, 170, 172, 174, 176, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 191, 192, 193, 194, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 236b, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 276a, 277, 278, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 285a, 286, 287, 288, 289, 291, 293, 294, 295, 296, 297 en 298 openbaar te maken, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens.

Daarnaast heb ik besloten een gedeelte van de door u gevraagde informatie, opgenomen in de documenten met nummers A1, A2, A5, 15, 15a, 15b, 17, 18, 22, 23, 24, 27, 29, 31a, 34, 35, 38a, 39, 42, 43, 46, 54, 57a, 59a, 59c, 80, 83, 85b, 85g, 102a, 104, 105, 115b, 122, 123, 129, 138, 139, 140, 141, 146, 147, 148, 151, 162, 164, 165, 166, 167, 171, 175, 178, 187, 188, 195, 210, 265, 269, 279 en 290 niet openbaar te maken.

Ook heb ik besloten de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met nummers 1a, 5a 6a, 6b, 7a, 13a, 25, 28a, 29a, 30a, 41, 55a, 58a, 62a, 68a, 72a, 74a, 76a, 78a, 79a, 81a, 85a, 85f, 86b, 87a, 88a, 90a, 93a, 94a, 95a, 97a, 99b, 100a, 101a, 110a, 110b, 112a, 113a, 115a, 115d, 116a, 122a, 126a, 131a, 136a, 137a, 138a, 139a, 146a, 146b, 150a, 152, 153a, 155, 157, 161c, 162a, 165b, 165c, 173, 176a, 178a, 178b, 178c, 178d, 179, 188a,

188b, 189, 190, 196, 96a, 197a, 198a, 206a, 207a, 208a, 212a, 213b, 214a, 214b, 217b, 218a, 219a, 233a, 234a, 236a, 257a, 263b, 263c, 272a, 275a, 289a, 292a, 292b, 292c, 293a, 296a en 298a in het geheel niet openbaar te maken.

Onze referentie

Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' onder 5. van deze brief.

5. Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Meer in het algemeen wil ik u ook meegeven dat ik in het kader van de Wob referentie- en kenmerknummers uit documenten verwijder om misbruik hiervan (door een ieder) te voorkomen.

5.1. Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In de documenten met nummers 15b en 31a staan bedrijfsgegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan mij medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de afzet van winst over bepaalde artikelen in het winkelassortiment van het Rijksmuseum Amsterdam. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

5.2. Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Onze referentie

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Bij bepaalde passages uit de documenten A1, A2, 15, 15a, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 27, 31a, 34, 35, 39, 41, 42, 46, 59a, 72a, 86b en 123 is het belang van de betrekkingen van Nederland met de Franse Staat in het geding. De passages zien op de omgang en afspraken tussen Nederland en de Franse Staat in het proces van aankoop van *De Vaandeldrager* en de positie van de Franse Staat tegenover deze aankoop. Ook betreffen sommige documenten correspondentie met bestuursorganen van de Franse overheid.

Het belang van de betrekkingen van Nederland met de Franse Staat zou kunnen worden geschaad indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt, aangezien openbaarmaking van de passages het goede contact tussen Nederland en de Franse Staat in toekomstige situaties of onderhandelingen zou kunnen frustreren. Dit is mede, omdat Franse wetgeving openbaarmaking van overheids correspondentie verbiedt. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

5.3. De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In vrijwel alle documenten staan persoonsgegevens. Hiervoor verwijs ik naar hetgeen vermeld op de inventarislijst. Het betreft namen, initialen, e-mailadressen, woon- en werkadressen, telefoonnummers, functieomschrijvingen, werkdagen, bankgegevens en andere tot personen herleidbare informatie. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

In veel documenten staan tevens persoonsgegevens van ambtenaren. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Deze gegevens heb ik daarom ook uit de documenten verwijderd.

5.4. Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet

opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Onze referentie

Openbaarmaking van de documenten met nummers 62a, 68a, 74a, 85a, 110a, 100ab, 112a, 113a, 115a, 115d, 116a, 122a, 126a, 131a, 137a, 138a, 146a, 146b, 152, 153a, 161c, 162a, 165b, 173, 176a, 178a, 178b, 178c, 178d, 179, 188a, 188b, 196, 196a, 275a, 292a, 292b en 292c zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van het Rijksmuseum Amsterdam en van de Staat. Deze documenten betreffen (conceptversies van) de Call Option Agreement (COA), de Letter/Declaration of Intent (LoI), de Sale and Purchase Agreement (SPA) van de aankoop van de Vaandeldrager en de SPA van de aankoop van Maerten en Oopjen.

Daarnaast geven de documenten 139a, 155, 157, 173 en 190 informatie over de eigendomsketen van *De Vaandeldrager* en informatie met betrekking tot de ultimate beneficiaries. Deze informatie maakt deel uit van de COA en de SPA.

De bovengenoemde documenten zijn onder strikte vertrouwelijkheid tussen de partijen tot stand gekomen en/of door het Rijksmuseum gedeeld met OCW, zoals de COA die in 2018 is overeengekomen tussen het Rijksmuseum Amsterdam en de verkopende partij. Deze documenten bevatten contractuele geheimhoudingsclausules. Openbaarmaking van deze documenten is in strijd met deze contractuele verplichting en kan daarnaast het vertrouwen tussen de partijen schaden.

De benadeling van het Rijksmuseum Amsterdam ziet in dat geval op het verminderde vertrouwen van de verkopende partij in het Rijksmuseum als contractspartner. Ook kan de Staat onevenredig worden benadeeld, omdat openbaarmaking van de vertrouwelijk informatie en contracten tevens de toekomstige onderhandelingspositie van de Staat ongunstig kan beïnvloeden. Een gebrek aan vertrouwen bij verkopende partijen en de wetenschap dat de Staat een dergelijke contractuele geheimhoudingsverplichting niet nakomt, kan eventuele dergelijke grote aankopen in de toekomst frustreren. Ik ben van oordeel dat het belang van het voorkomen van een dergelijke benadeling voor het Rijksmuseum en de Nederlandse Staat zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze documenten daarom in hun geheel niet openbaar.

Dezelfde motivering geldt voor bepaalde passages uit de documenten met nummers A1, 15b, 31a, 27, 29, 43, 57a, 64f, 80, 83, 85b, 85g, 102a, 104, 112, 115b, 117b, 122, 139, 140, 141, 146, 147, 148, 151, 162, 164, 165, 166, 167, 171, 175, 178, 187, 188 en 269. Deze documenten bevatten letterlijke passages, voorwaarden, garanties en/of andere directe informatie uit de COA, LoI en SPA's, of informatie daaruit over (het eigendom van) de overzeese trustconstructie van de verkopende partij en de ultimate beneficiaries. Dit betreft contractueel vertrouwelijke informatie. Ik ben van oordeel dat het belang van het voorkomen van een dergelijke benadeling voor het Rijksmuseum en de Staat zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze passages daarom niet openbaar.

Daarnaast bevatten de documenten met nummers 15b, 31a, 54, 59c informatie over schilderijen in buitenlands particulier bezit en de relevantie daarvan voor de

Nederlandse Staat. Ik ben ook hier van mening dat openbaarmaking hiervan de Staat onevenredig zou kunnen benadelen in haar eventuele toekomstige onderhandelingspositie met betrekking tot deze schilderijen. Ik ben van oordeel dat het belang van het voorkomen van een dergelijke benadeling voor de Staat zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze passages daarom niet openbaar.

Onze referentie

5.5. Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Juridisch kader

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevend, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Hierbij is van belang op te merken dat de Stichting Rijksmuseum Amsterdam een onder verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW werkzame instelling is, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wob, voor zover het gaat om de zorg voor het beheer van museale cultuurgoederen van de Staat. In het geval van de aankoop van *De Vaandeldrager* heeft vast overleg plaatsgevonden met het Rijksmuseum Amsterdam over advisering rondom de aankoop en de positie van het Rijksmuseum als partij daarbij. Dit overleg vond plaats in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de bestuurlijke aangelegenheid onderhavig aan dit Wob-verzoek, namelijk de aankoop van *De Vaandeldrager*. Ook het overleg met het Rijksmuseum in het kader van deze bestuurlijke aangelegenheid kwalificeert daarom in dit geval als intern beraad in de zin van artikel 11, eerste lid, van de Wob.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

Veel van de geïnventariseerde documenten zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover in

beginsel geen informatie, maar hierop kunnen uitzonderingen worden gemaakt. Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen, indien ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of zich erachter hebben gesteld, ermee hebben ingestemd dat de informatie wel herleidbaar is tot hen.

Onze referentie

Bij de verwerving van *De Vaandeldrager* hebben de Eerste en Tweede Kamer een grote rol gespeeld. Beide Kamers hebben goedkeuring gegeven aan een Incidentele Suppletoire Begroting (ISB) van het ministerie van OCW. Het doel van deze ISB was om de begroting voor het ministerie van OCW te verhogen, om de verwerving van het schilderij *De Vaandeldrager* financieel mogelijk te maken. Tevens zijn er over deze aankoop Kamervragen gesteld en is er ook in de maatschappij en media veel aandacht voor geweest.

Ik vind het in dit kader belangrijk om zoveel mogelijk inzicht te geven in de verschillende afwegingen die gemaakt zijn in de voorbereiding van de besluitvorming rondom de aankoop van *De Vaandeldrager*. Daarom heb ik besloten persoonlijke beleidsopvattingen in dit Wob-verzoek zo veel als mogelijk te verstrekken op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm.

Kern van intern beraad

In een beperkt aantal gevallen raken passages met persoonlijke beleidsopvattingen echt aan de kern van het intern beraad, of bevatten zij strikt persoonlijke kwalificaties van bepaalde situaties of gegevens. Dit is het geval in de documenten met nummers A1, A2, 15a, 23, 24, 31a, 105, 129, 138, 195, 210, 265 en 279. Openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen komt mijns inziens niet ten goede aan de democratische controle, effectieve totstandkoming van het beleid en samenwerking tussen collega's binnen het departement en in het kabinet. Hiertegen weegt het zwaarwegende belang van openbaarheid niet op. Ik acht het daarom in deze specifieke gevallen niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering de persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Ik heb daarom besloten deze informatie in afwijking van de hiervoor uiteengezette lijn te weigeren op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob.

Concepten

Het voorgaande geldt ook voor bijlagen bij e-mails die concepten van documenten/e-mails zijn, of bijvoorbeeld concepten zoals spreekgeschetsen en Q&A's. Over deze (delen uit) documenten met nummers 1a, 5a, 6a, 6b, 7a, 13a, 28a, 29a, 30a, 55a, 58a, 76a, 78a, 79a, 81a, 85f, 87a, 88a, 90a, 93a, 94a, 95a, 97a, 99b, 100a, 101a, 136a, 150a, 165c, 197a, 198a, 206a, 207a, 208a, 212a, 213b, 214a, 214b, 217b, 218a, 219a, 233a, 234a, 236a, 257a, 263b, 263c, 272a, 289a, 293a, 296a en 298a heeft per e-mail afstemming plaatsgevonden. De concepten zijn of worden reeds openbaar voor zover zij overeenstemmen met de definitieve versie, en bestaan uit persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad voor zover zij daarvan afwijken.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering dat van eenzelfde document meerdere versies in het publieke domein in omloop

zijn, met als mogelijk gevolg dat onduidelijkheid ontstaat over de inhoud van het betreffende document. Om die reden maak ik concepten in hun geheel niet openbaar. Dit is slechts anders daar waar de concepten reeds met derden buiten de kring van het intern beraad zijn gedeeld.

Onze referentie
[REDACTED]

6. Wijze van openbaarmaking

Alle documenten, met uitzondering van de niet openbaar te maken documenten, worden tezamen met dit besluit digitaal aan u verstrekt.

7. Plaatsing op internet

Dit besluit en de daarmee openbaar gemaakte stukken worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Wetgeving en Juridische Zaken,

mr. C. Riezebos

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Onze referentie

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. [...]
- e. [...]
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
[...]
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

Artikel 7

1. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie met betrekking tot de documenten die de verlangde informatie bevatten door:
  - a. kopie ervan te geven of de letterlijke inhoud ervan in andere vorm te

- verstrekken,
  - b. kennisneming van de inhoud toe te staan,
  - c. een uittreksel of een samenvatting van de inhoud te geven, of
  - d. inlichtingen daaruit te verschaffen.
- 2. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie in de door de verzoeker verzochte vorm, tenzij:
  - a. het verstrekken van de informatie in die vorm redelijkerwijs niet gevegd kan worden;
  - b. de informatie reeds in een andere, voor de verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar is.
- 3. Indien het verzoek betrekking heeft op milieu-informatie als bedoeld in artikel 19.1a, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer, verstrekt het bestuursorgaan, zo nodig, en indien deze informatie voorhanden is, tevens informatie over de methoden die zijn gebruikt bij het samenstellen van eerstbedoelde informatie.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken

van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Onze referentie

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.